

Ο Θεός μιλά στο Μωυσή

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Θεολογικό πλαίσιο

Ο Μωυσής είναι το κεντρικότερο πρόσωπο της Παλαιάς Διαθήκης. Στο όρος Σινά εκπροσωπεί όλο το ανθρώπινο γένος, το οποίο ο Θεός αξιώνει να συνάψει συμφωνία, δηλ. Διαθήκη μαζί Του. Ολόκληρη η ζωή του είναι συναρπαστική, εξίσου συναρπαστική όμως είναι και η σχέση του με τον Θεό. Τον γνωρίζει εξ αποκαλύψεως, αφοσιώνεται σ' Αυτόν, αντιστρέφει για χάρη Του εντελώς τη ζωή του, μεταπηδά από το στρατόπεδο των δυναστών στο στρατόπεδο των καταδιωκόμενων συμπατριωτών του, επωμίζεται την διαρκή αμφισβήτηση του λαού του Ισραήλ προς τον Θεό, παραλαμβάνει τις Δέκα Εντολές και ηγείται μιας διαδρομής προς τη Γη της Επαγγελίας, την οποίαν όμως θα δει μόνον από μακριά, αφού και αυτός είδε την πίστη του να αδυνατίζει και την καρδιά του να αμφισβητεί τον Νομοθέτη Θεό. Μέσα από τη ζωή του Μωυσή γνωρίζουμε έναν Θεό που συνομιλεί ισότιμα με τον άνθρωπο, έναν Θεό που θέλει να σχετιστεί με το πλάσμα Του. Ο μεγάλος αυτός Προφήτης αποτελεί το μέσον παιδαγωγίας ενός ολόκληρου λαού και κατ' επέκτασιν μιας ολόκληρης ανθρωπότητας. Οι πλάκες του Νόμου που κατεβάζει από το Σινά σπάνε τις πλάκες της ανθρώπινης σκληροκαρδίας και ετοιμάζουν τον άνθρωπο να δεχτεί την δεύτερη, την πλήρη, την Καινή Διαθήκη δια Ιησού Χριστού.

Σκοπός

- Να ερπεδωθει η ΠΙΣΤΗ στην παρουσία του Θεού και η ΕΜΠΙΣΤΟΣΥΝΗ στη δύναμη και την αγάπη Του.

Με την Παλαιά Διαθήκη, δηλαδή με την παλαιά, την πρώτη συμφωνία, ο Θεός ζήτησε από τους ανθρώπους να Τον εμπιστευτούν. Ο Θεός τηρεί πάντα τις υποσχέσεις Του. Και η μεγαλύτερη υπόσχεσή Του είναι πως ποτέ δεν θα αφήσει τον άνθρωπο αβοήθητο.

- Να ερπεδωθει η ΕΛΠΙΔΑ για έναν καλύτερο κόσμο που θα γίνει με την υπακοή στο θέλημα του Θεού.

Ο Θεός υποσχέθηκε, πως αν οι άνθρωποι τηρήσουν τις εντολές Του, δεν θα είχαν να φοβηθούν τίποτε. Αν ο κόσμος ζήσει σύμφωνα με το θέλημα του Θεού, θα εξαφανιστούν ο φόβος και η αδικία.

- Να ερπεδωθει η ΑΓΑΠΗ, δηλ. η συμπεριφορά του παιδιού προς το περιβάλλον του σύμφωνα με το θέλημα και το παράδειγμα του Θεού και να αποκτηθούν καλές συνήθειες.

Η κάθε εντολή του Θεού κρύβει και μια υπόσχεση. Κάθε φορά που εφαρμόζουμε το θέλημά Του, οι σχέσεις μας με τους άλλους ανθρώπους γίνονται καλύτερες και ανοίγεται ο δρόμος της αληθινής και βαθιάς αγάπης.

Τα μηνύματα

Πάντα με μικρές και απλές προτάσεις

- Ο Θεός τηρεί τις υποσχέσεις Του.
- Οι εντολές του Θεού προστατεύουν τον κόσμο από την αδικία.
- Οι εντολές του Θεού κρύβουν μέσα τους πολλή αγάπη.

ΠΡΟΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Αφόρμηση

Πρόκειται για μια απλή, αλλά εύστοχη αφορμή, η οποία θα ελκύσει την προσοχή των παιδιών. Μπορεί να είναι ένα αντικείμενο, μια ιστορία, μια ερώτηση, ένα επίκαιρο γεγονός.

Ένα καλάθι που θυμίζει τη διάσωση του Μωυσή.

Ανάγνωση του κειμένου

Γίνεται με καθαρή φωνή, παραστατικά και αν θέλεις με συνοδεία μιας ήρεμης μουσικής.

Όταν γεννήθηκε ο Μωυσής, οι γονείς του για να τον σώσουν από τη διαταγή του βασιλιά της Αιγύπτου, που έλεγε να σκοτώνουν όλα τα αρσενικά παιδιά των Ισραηλιτών, τον έβαλαν σε ένα καλάθι και το άφησαν στον ποταμό Νείλο. Εκεί τον βρήκε η κόρη του Φαραώ, η οποία αγάπησε το μωρό και το μεγάλωσε σα δικό της παιδί. Τον ονόμασε Μωυσή, που σημαίνει «επειδή τον έβγαλα από το νερό».

Όταν μεγάλωσε ο Μωυσής, έβλεπε τους Αιγύπτιους πώς φέρονταν στους συμπατριώτες του κι ένιωθε άσχημα. Έφυγε από την Αίγυπτο και πήγε στη Μαδιάμ, όπου δούλεψε ως βοσκός κι έκανε οικογένεια. Μια μέρα είδε μία βάτο να είναι μέσα στις φλόγες κι άκουσε τη φωνή του Θεού, να του λέει, πως πρέπει να πάει στην Αίγυπτο και να βοηθήσει τους Ισραηλίτες να γλιτώσουν από τα βάσανά τους.

Ο Μωυσής υπάκουσε στο Θεό κι έκανε ότι του είπε. Πήγε στην Αίγυπτο και με πολλές δυσκολίες και περιπέτειες, ελευθέρωσε τους Ισραηλίτες από τη σκλαβιά.

Φεύγοντας οι Ισραηλίτες από την Αίγυπτο, με οδηγό τους τον Μωυσή, πήραν το δρόμο του γυρισμού στην πατρίδα τους. Ο γυρισμός ήταν γεμάτος δυσκολίες και βάσανα. Πείνασαν, δίψασαν, κουράστηκαν, αλλά ο Θεός δεν τους άφησε ποτέ χωρίς τη βοήθειά του.

Ο Μωυσής μιλούσε συνεχώς με το Θεό που ευλογούσε το έργο του και έδινε λύσεις σε όλα τα προβλήματα που τους παρουσιάζονταν, περνώντας

μέσα από την έρημο. Με θαύματα τους έστειλε τροφή, που ονομάζονταν «μάννα» και νερό.

Τρεις μήνες μετά από πορεία στην έρημο, έφτασαν στους πρόποδες του όρους Σινά κι έστησαν τις σκηνές τους. Ο Θεός κάλεσε τον Μωυσή στην κορυφή του όρους Σινά και του έδωσε το Νόμο του, δηλαδή τις εντολές του. Αν οι άνθρωποι τηρούσαν τις εντολές του Θεού, θα ήταν οι ευλογημένοι και οι αγαπημένοι του.

Αφορμές για συζήτηση

- Τι σας έκανε εντύπωση;
- Ο Μωυσής ζούσε σαν πρίγκιπας στην Αίγυπτο. Τι τον έκανε να ακολουθήσει έναν τόσο δύσκολο δρόμο;
- Τι είναι μια εντολή;
- Τι σημαίνει «διαθήκη»;
- Ποιες είναι οι δέκα εντολές;

Λέξεις κλειδιά

Πρόκειται για λέξεις, οι οποίες συμπυκνώνουν νοήματα και μηνύματα. Επιδιώκουμε να εντυπωθούν στον νου και την καρδιά των παιδιών, ως δεσμοί μνήμης με τις επιμέρους αλήθειες του εκάστοτε κεφαλαίου. Φροντίζουμε να τις ανασύρουμε τακτικά κατά τη διάρκεια του μαθήματος, επιλέγοντας μια ή δυο, οι οποίες θα κλείνουν την κάθε συνάντησή μας με τα παιδιά.

Μωυσής: Ο μεγαλύτερος Προφήτης του Ισραήλ.

10 Εντολές: Το θέλημα του Θεού και ο δρόμος της χαράς για τους ανθρώπους.

Σινά: Το ψηλό βουνό, που πάνω του μίλησε ο Θεός στον Μωυσή.

Η Γη της Επαγγελίας: Η χώρα που υποσχέθηκε ο Θεός στον λαό του Ισραήλ.

Παράλληλη δραστηριότητα

Αν θέλεις, μπορείς να έχεις μοιράσει κομμένες φιγούρες, που, κατά την ανάγνωση, μόλις ένα παιδάκι ακούσει το όνομα της φιγούρας που κρατάει, σπκώνεται και την κολλάει σε ένα μεγάλο χαρτόνι, που έχεις ετοιμάσει.

- Σημερινοί πρωταγωνιστές είναι ο Μωυσής και ο Φαραώ της Αιγύπτου.

Επιπλέον δραστηριότητες

Απασχολούμε τα παιδιά με τις δραστηριότητες του βιβλίου τους. Τους αναθέτουμε να χρωματίσουν τα σχέδια του βιβλίου τους. Η επιλογή μεταξύ των δραστηριοτήτων του βιβλίου, θα καθορίσει τα υλικά που θα χρησιμοποιήσουν τα παιδιά. Σήμερα, τα παιδιά θα χρειαστούν:

- Κόλλα
- Πολύχρωμα χαρτιά
- Ψαλίδι
- Ένα μεγάλο λευκό χαρτόνι

Παιχνίδι ρόλων και συναισθημάτων

Καλούμε τα παιδιά να εκπροσωπήσουν κάποιον ή κάτι από την ιστορία και να το εκφράσουν με δικά τους λόγια.

Ο Μωυσής έχει κατέβει από το βουνό. Πώς περιγράφει αυτά που είδε και άκουσε; Τι τους είπε όταν τον ρώτησαν τι κρατάει στα χέρια του;

Ανάγνωση του παιδικού ποιήματος

Γίνεται με καθαρή φωνή και παραστατικό τρόπο. Προσπάθησε να τηρήσεις με ακρίβεια το μέτρο, ούτως ώστε να καταφέρουν τα παιδάκια να κρατήσουν με παλαμάκια ή ρυθμικά όργανα τον ρυθμό. Το ρεφρέν ή μια χαρακτηριστική φράση που επαναλαμβάνεται ή κάποια που θα την θεωρήσεις σημαντική, την μαθαίνεις από την αρχή στα παιδιά και τους ζητάς να την επαναλαμβάνουν κάθε τόσο. Άλλωστε, τα σημαντικότερα μηνύματα του μαθήματος βρίσκονται μέσα στους στίχους. Αν θέλεις προσθέτεις μια απλή μελοποίηση.

ΔΕΚΑ ΣΚΑΛΙΑ

(Μαθαίνω να μετρώ ως το δέκα)

*Να 'μουν σαν τον Μωυσή,
ν' άκουγα Θεού φωνή,
ν' ανεβαίνω στο Σινά,
που 'χει δέκα τα σκαλιά.*

ΕΝΑ πρώτο το σκαλί.
Άκου θεία εντολή:
Ένας είναι ο Θεός,
ο Πατέρας ο καλός.

ΔΥΟ, δεύτερο σκαλί,
ψεύτικος Θεός καλεί.
Δε μιλώ, τ' αυτιά μου κλείνω,
τον Θεό μου δεν αφήνω.

ΤΡΙΑ, τρίτο το σκαλί,
τώρα κάνω προσευχή.
Τ' όνομα Θεού ζητάω,
τον Χριστό μου προσκυνάω.

Και το ΤΕΣΣΕΡΑ θα 'ρθεί
με το τέταρτο σκαλί.
Τρώω, παίζω και κοιμάμαι,
Κυριακή Θεό θυμάμαι.

ΠΕΝΤΕ, πέμπτο το σκαλί,
η καρδιά μου θα χαρεί.
Τους γονείς μου καμαρώνω
και μαζί τους δε μαλώνω.

ΕΞΙ, έκτο το σκαλί,
έχω φίλους στη ζωή.
Την καρδιά στον φίλο δίνω,
τη φίλια δεν προδίνω.

Εβδομο για το **ΕΠΤΑ**
το σκαλί που 'ναι μειά.
Δώρα και γλυκά χαρίζω,
ξένο πράγμα δεν αγγίζω.

Τώρα είναι το **ΟΚΤΩ**.
Όγδοο σκαλί πατώ.
Τα ζωάκια τα γλυτώνω,
ι' αγαπώ, δεν τα σκοιώνω.

Το **ΕΝΝΕΑ** θα φανεί
για το ένατο σκαλί.
Την αλήθεια φίλη έχω
και το ψέμα δεν ανιέχω.

ΔΕΚΑ, δέκατο σκαλί.
Έφιασα στην κορυφή.
Δε ζηλεύω ούτε ώρα.
Έχω του Θεού τα δώρα.

Να 'μουν σαν τον Μωυσή,
ν' άκουγα Θεού φωνή,
ν' ανεβαίνω στο Σινά,
που 'χει δέκα τα σκαλιά.

Αφορμές για συζήτηση

- Τι σας έκανε εντύπωση;
- Μπορείτε να μετρήσετε ως το δέκα;
- Ποια εντολή του θεού είναι στο αριθμό...;

Διαθεματική προσέγγιση

Κάθε παιδικό ποίημα δίνει αφορμή για διαθεματικές προσεγγίσεις.

Σήμερα **λέξεις-κλειδιά** για τη διαθεματική προσέγγιση είναι:

Το μέτρο από το ένα έως το δέκα.

Αξιολόγηση

Με τις λέξεις κλειδιά, καλείς τα παιδιά να αναφέρουν ποιο μέρος του μαθήματος τους φέρνει στο μυαλό.

Ολοκλήρωση του μαθήματος

Έχετε προετοιμάσει κάτι, -ένα γλυκό, μια ζωγραφιά, ένα φτηνό αντικείμενο- στο σχήμα ενός γράμματος, από το οποίο ξεκινά μια καθοριστική για σας λέξη-κλειδί. Με δυο λόγια αναφερόμαστε στη βασική έννοια. Μπορείτε να ενθαρρύνετε τα παιδιά να έχουν ένα μικρό σεντούκι, με τη συλλογή όλων των φεινών αναμνηστικών.

- Με ένα χαρτόνι φτιάχνουμε μια σκάλα από δέκα σκαλιά και βάζουμε επάνω σε κάθε σκαλί έναν αριθμό.

ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΓΟΝΕΙΣ

Είναι σημαντικό για την επικοινωνία με τους γονείς των παιδιών, να έχουν ένα ενημερωτικό σημείωμα για όσα έγιναν κάθε φορά στο κατηχητικό. Με τον τρόπο αυτό, γίνονται κι εκείνοι έμμεσοι ακροατές κάποιων σημαντικών πτυχών της πίστης μας, ενώ παράλληλα διευκολύνεται η επικοινωνία με τα παιδιά τους, με βάση το μάθημα. Αναμφίβολη είναι επίσης και η ωφέλεια στο επίπεδο της επικοινωνίας της ενορίας με τις μεγαλύτερες ηλικίες. Στο φυλλάδιο αυτό ζητάς από τους γονείς κάποια υλικά, που τυχόν θα χρειαστούν για την επόμενη φορά. Ιδού ένα προτεινόμενο ενημερωτικό κείμενο:

Ο Μωυσής είναι ο σημαντικότερος προφήτης της Παλαιάς Διαθήκης. Είναι εκείνος που αντίκρουσε τον Θεό και πήρε από τα χέρια Του τις Δέκα Εντολές. Αυτή είναι η πρώτη συμφωνία ανάμεσα στον Θεό και τους ανθρώπους. Η συμφωνία έλεγε πως αν μείνουν πιστοί στο θέλημά Του τότε και Εκείνος θα βρίσκεται διαρκώς δίπλα τους σε κάθε κίνδυνο και σε κάθε ανάγκη. Κι όπως ο Μωυσής ανέβηκε στο όρος Σινά για να παραλάβει τις δύο πέτρινες πλάκες με τις εντολές, έτσι κι εμείς μάθαμε να ανεβαίνουμε σκαλί σκαλί από το ένα έως το δέκα.

